

zakonov. Dosedaj so izišli trije zvezki. Prvi zvezek obsega oderuški zakon, zakon zoper obrezenspešenje prisilnih izvršil, zakon v obrano obrtnih znamen, vojni zakon (v kolikor se tiče kazenskega prava) in zakon o neposlušnosti proti pozivom k vojni službi. Drugi zvezek obsega ves društveni zakon, zakone o shodnem pravu, v varstvo osebne svobode, v varstvo hišne pravice, v varstvo listovne in pisemske skrivnosti, zakon proti nakupovanju volilnih glasov, zakon o združenem pravu in zakon o raznesilnih tvarinah. Tretji zvezek pojasnjuje zakone o vlačuganju, o živalski kugi in o goveji kugi.

Besedilo zakonov se pojasnjuje s pomočjo materiala, kateri podajajo razprave zakonodajnih korporacij, vestno se uporablja vsa literatura, kar nje je o posameznih prašanjih in navedejo se pravoreki istotako najvišjega kakor tudi upravnega sodišča in ker se mnogo določil teh dodatnih zakonov strinja s sličnimi določili v Nemčiji veljavnih zakonov, podaja pisatelj tudi odločbe nemškega državnega sodišča v Lipskem in nemško literaturo. Praktik, kateri se hoče na hitrem poučiti o tem, kar velja o katerem prašanji v literaturi in v pravosodju, bo našel v ti knjigi zanesljivo pojasnilo in priporočamo jo zaradi tega slovenskim pravnikom kar najtopleje.

Dr. J. B.

Geschichte des deutschen Privatrechtes. Thudichum. — Stuttgart. 1894.

— Enke.

Eisenbahnrechtliche Entscheidungen. Röhl. VII. letnik. — Na Dunaji. 1894.

— Hartleben.

Die Rechtsurkunden der österr. Eisenbahnen. Schuster & Weber. 16. in 17. zvezek. — Na Dunaji. 1894. — Hartleben.

Die gesetzliche Regelung des Ausverkaufes. Dr. Vladimir Pappafava. — Na Dunaji. 1895. — Breitenstein.

Ueber die Behandlung der verbrecherischen und arg verwaahlerten Jugend in Oesterreich. — Na Dunaji. 1894. Manz.

Autorrecht und Rechtssystem. v. Treydorf. — Mannheim. 1894. — Bensheimer.

La science du Point d'Honneur. Czsabbon. — Paris. 1894. — Quantin.

Razne vesti.

V Ljubljani, dne 15. novembra 1894.

— (Iz kronike društva „Pravnika“.) Kakor smo poročali uže zadnjič v našem listu, želi odbor „Pravnika“, da bi se prirejali v zimski sezoni vsaj po jedenkrat na mesec društveni večeri. Da bi se oživotvorila ta želja, priredil je odbor dne 10. t. m. prvi letošnji društveni večer. Odborovemu pozivu odzvalo se je nad 20 društvenikov. Večeru predsedoval je društveni podpredsednik g. dr. Val. Krisper. Ko je pozdravil prišlice, spominjal se je v svojem govoru najznamenitejših dogodkov

iz zadnje društvene kronike in na to izjavi, da odbor želi, da bi se odslej čim večkrat prirejali društveni večeri, in meni, naj bi se sklenilo uže danes, da se prirede društveni večeri po enkrat na mesec in na programu teh večerov bodi, ako ne oglasi noben član predavanja kake znanstvene razprave, razgovor praktičnega slučaja. Član g. dr. J. Kušar pozdravlja to odborovo misel, ki bode, ako se uresniči, donášala največjo korist društvenemu glasilu. Toplo podpira torej odborov nasvet. Podpredsednik g. dr. V. Krisper kostatuje, da so društveniki zadovoljni z odborovim nasvetom ter priporoča, naj vsakdo izmed navzočih tudi pri drugih agituje, da bodo naši društveni večeri mnogobrojnejše obiskani. Odbornik g. dr. D. Majaron spominja se, da se je sicer uže večkrat sklenilo, naj se prirejajo društveni večeri pogostejše, toda vsakokrat je stvar zopet zaspala. Da se pride temu v okom, določi naj se na vsakem društvenem večeru, za prihodnji večer, ali pa uže takoj sedaj po žrebu, kdo naj predava. Predsednik g. dr. Val. Krisper pritrjuje sicer temu nasvetu, vendar misli, naj oglase najprvo društveniki prostovoljno predavanja. Član g. dr. K. Triller nasvetuje, naj se predmetom predavanj izvolijo vedno slučaji, ki še niso pravomočno sojeni, ker so taki slučaji mnogo zanimivejši, kakor oni, o katerih je uže znana razsodba najvišjega sodišča. Društveni tajnik upira se predlogu, naj se pledirajo na društvenih večerih praktični slučaji, ker bi društveno glasilu od teh imelo premalo koristij. Na to pojasni g. dr. K. Triller, da imajo znanstvene razprave seveda vedno prednost pred praktičnimi slučaji in le, ako bi razprav ne bilo na razpolago, naj se praktični slučaji razmotrivajo. Pri glasovanji o odborovem nasvetu sprejel se je predlog, naj se prirejajo v tej zimski sezoni vsaj po jedenkrat na mesec društveni večeri. Ker se ni oglasila nobena razprava, določil se je za prvi prihodnji večer razgovor o sledečem slučaji: Nekdo razproda svoje zemljišče, pri katerem je vknjižena zastavna pravica za posojilno tirjatev kreditnega zavoda N. trem osebam: A, B in C. Nobeden izmed kupcev ne prevzame te tirjatve v svojo plačilno obljubo, ampak vsaki koj plača vsó kupnino prodajalcu, kateri se obveže v enem letu preskrbeti pri vseh treh vložkih, na katerih ostane začasno za navedeno tirjatev vknjižena vkupna zastavna pravica, izbris te zastavne pravice. Prodajalec tega ne stori, pa tudi tirjatve ne plača in ker je med tem obubožal ter pri njem ni ničesar dobiti, toži kreditni zavod N edino le kupca A s hipotekarno tožbo za ves znesek ter dobi od njega popolno plačilo. A sedaj s tožbo zahteva, naj mu povrneti B in C razmerno njegov potrošek, s katerim je razbremenil tudi njuna zemljišča. Tožnika zastopa g. dr. Karol Triller, stališče toženca g. dr. Janko Babnik. Dan prihodnjemu društvenemu večeru naznanil se bode pravočasno po dnevnikih in ljubljanski člani vabili se bodo poleg tega, kakor običajno.

— (Osobne vesti.) Imenovani so: namestniški koncipisti v Trstu dr. Josip Breitenberg pl. Zenoburg, Friderik Bossi-Fedrigotti, Herman Osti in Oton Schneider začasnimi okrajnimi komisarji; konceptni praktikanti v Trstu dr. Makso vitez Funk, Edvard Fabiani

in dr. Bernard Karminski namestniškimi koncipisti; sodni pristav pri okrožnem sodišči v Gorici Alojzij dell'Ara tajnikom pri istem sodišči; finančna koncipista Herman pl. Nickerl in dr. Rudolf Rožnik komisarjema in konceptna praktikanta Karol Pogačar in Makso Kosta-njevec finančnima koncipistoma pri finančnem ravnateljstvu v Ljubljani. — Odvetnik dr. Josip Stanić v Tolminu preseli se dne 1. januarja 1895. l. v Gorico.

— (Notarska zbornica kranjska) imela je dne 14. oktobra t. l. svojo letošnjo redno glavno skupščino. Na dnevnem redu bila so poročila funkcionarjev in volitev odbora. V odbor izvolili so se jednoglasno vsi dosedanji člani in sicer: dr. Jernej Zupanc predsednikom, odborniki pa: Ivan Gogola, Ivan Plantan, dr. Fran Vok, vsi v Ljubljani, V. Globočnik v Kranji, Janko Kersnik na Brdu in Luka Svetec v Litiji.

— (Posledki kazenskega pravosodja na Kranjskem in v sosednih deželah v l. 1890.) Na Kranjskem obsodilo se je radi hudodelstev 909, radi pregreškov 138 ter radi prestopkov 8694 oseb; na Koroškem radi hudodelstev 658, radi pregreškov 71 ter radi prestopkov 6693; na Štajerskem pa 1898, oziroma 196 in 136 oseb. Kar se tiče relativne številke, je Koroško od teh dežel imenovati na prvem mestu. Od 10.000 prebivalcev obsodilo se je namreč tam radi hudodelstev 18,4, radi pregreškov 2,0 in radi prestopkov 187 oseb; na Kranjskem pa 18,3 oziroma 2,8 in 175, ter na Štajerskem 14,9 oziroma 1,5 in 136 oseb. — Od 10.000 prebivalcev kaznovalo se je na Koroškem 208, na Kranjskem 196, na Štajerskem pa le 152. Kaznovano je bilo radi hudodelstva uboja na Kranjskem 13 oseb, na Koroškem 7, na spodnjem Štajerskem 11, radi težke telesne poškodbe 358, oziroma 109 in 224, radi lahke telesne poškodbe 1548, oziroma 1104 in 1486; radi hudodelstva tatvine 214, oziroma 321 in 283; radi prestopka tatvine 1369, oziroma 1260 in 1456; radi težke nečistosti 23, oziroma 25 in 22. Vidi se, da ima Koroška več obsodb radi hudodelstva tatvine nego Kranjska in sicer na 10.000 prebivalcev 8,9, Kranjska pa le 4,3, spodnji Štajer pa 6,3, gledé prestopkov tatvine pa 35,2, oziroma 27,5 in 32,7. — Od 100 kazenskih slučajev se je postopanje ustavilo na Kranjskem v 60,3, na Štajerskem v 67,4 in na Koroškem v 66,1 slučajih ter so se ostali obtoženci oprostili v 11,3, oziroma 11,8 in 10,0 slučajih.

— (O posredovanji odvetnikov pri poskusu sprave v zakonskih sporih.) V zadnjem času pripetilo se je pri nekaterih naših deželnih sodiščih, da se je hotelo zabraniti zastopniku stranke navzočen biti pri poskusu sprave v zakonskih sporih. Ravnokar čitamo o dr. Bartschevi knjigi „das gerichtliche Verfahren in Ehesachen“ (Dunaj, 1894), da je tudi ta pisatelj mnenja, da sme sodnik na vsak način opraviti poskus sprave z zakonskima družetoma v odsotnosti njunih zastopnikov. — To mnenje izpodbija dr. Ehrlich v „Juristische Blätter“, (št. 42. z dne 21. oktobra 1894) ter pravi: Nasprotje tega nazora sledi na vsak način iz naredbe §-a 1. odvet. reda. Brez dvoma pa je tudi, da ni podvržen sodniški kontroli način, kako odvetnik izvršuje svoj posel. Morebiti se pri-

peti tu in tam kak slučaj, ko ne posreduje odvetnik ravno spravljivo in pravilno, — a zakon stoji na stališči, da je odvetnik gledé izvrševanja dolžnostij svojega poklica edino le odgovoren svojemu disciplinarnemu oblastvu, ne pa nadzorovanju sodišč. — Za mnenje pa, da bi bila ravno pri poskusih sprave ustanovljena izjema, se ne nahaja v zakonu nobena podlaga. Naj si bomo katerega mnenja koli, nazor, da je odvisno od dobre volje sodnikov, sme-li priti odvetnik k poskusu sprave ali ne, ni samo juristično netrden, vsebuje temveč tudi pomanjkanje kurtoazije napram odvetniškemu stanu, kateri se vendar nekaterikrat imenuje „enakopraven faktor v pravosodji“. — Od odvetnika se vendar ne more pričakovati, da se bode dal spoditi iz sodne dvorane, kadar se baš sodniku poljubi. — Pri tem stališči prakse, pravi dr. Ehrlich, ne preostaja odvetniku ničesar drugega, kakor da naravnost odklanja intervencijo pri poskusih sprave, če hoče varovati čast in ugled svojega stanú. — Pri tem se pa ne sme prezreti, da v mnogih slučajih stranke naravnost želé, da odvetnik tudi tu posreduje. To se zgodi obilokrat od strani sprog, ki ne hodijo rade same in brez pomočnika k sodnim obravnavam.“ — Tem besedam dr. Ehrlich-a, katere smo prevedli, kolikor se je dalo, natanko, moramo pa še pristaviti, da je namen poskusov sprave v prvi vrsti zopet zjediniti zakonska in preprečiti ločitev i. t. d.; v drugi vrsti pa, ako se ne bi dalo strank zjediniti, vsaj doseči privolitev strank v sporazumno ločitev. Uprav pri tem slučaji pa se sklepajo poravnave, pri katerih želi vsaka stranka, da posreduje zastopnik, — saj si ga je za to najela, da varuje njene koristi. Kaj pa potem? Se bo še-le iskalo odvetnika, da pride k sodišču? Bode-li imela stranka v pravdi do odvetnika potrebno zaupanje, če vidi, da se sodnik boji vpliva odvetnikovega pri poskusu sprave, kakor če bi bil ravno odvetnik ona oseba, katera neti razpor mej zakonskima?

— (Kongres poljskih pravnikov in narodnih gospodarjev v Lvovu.) Dne 14. septembra t. l. vršil se je v Lvovu izvanredni kongres poljskih pravnikov in narodnih gospodarjev povodom tamošnje razstave. Kongres otvoril je predsednik pripravljalnega odbora prof. dr. Pilat. Udeležili so se kongresa člani razstavnega predsedništva, knez Adam Sapiéha A. Gorayski in dr. Marchwicki. Predsednikom kongresa izvolil se je A. Gorayski. Dne 14. in 15. septembra t. l. vršila so se predavanja, tičóča se narodnega gospodarstva, gozdarstva, poljedelstva, domačega obrta itd. Dr. Parczewski predlagal je, naj se kongres organizuje, kakor nemški „Verein für Socialpolitik“ ter se je izročil ta predlog v posvetovanje komisiji, katera se je takoj izvolila. Prihodnji redni kongres vršil se bode prihodnje leto prve dni meseca septembra v Krakovem. Predlog Korostenskega, da se v Lvovu ustanovi borza, izročil se je odboru pravnškega društva v Krakovem, ki mora pripraviti prihodnji kongres, da poróča o tem na njem.

